31999R0307

L 38/1 *ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV* 12.2.1999

NARIADENIE RADY (ES) č. 307/1999

z 8. februára 1999,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva a nariadenie (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 s cieľom rozšíriť ich pôsobnosť na študentov

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä jej články 51 a 235,

so zreteľom na návrh Komisie ([1]) predložený po porade so Správnow komisiou pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ([2]),

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ([3]),

(1) keďže písm. c) článku 3 zmluvy ustanovuje, že činnosti spoločenstva budú zahrnovať, ako je stanovené v zmluve, zrušenie prekážok pre voľný pohyb osôb medzi členskými štátmi;

(2) keďže článok 7a zmluvy ustanovuje, že vnútorný trh zahŕňa oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy;

(3) keďže, so zreteľom na zavedenie voľného pohybu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb a odstránenie prekážok, ktoré by v oblasti sociálneho zabezpečenia vyplývali z použitia len vnútroštátnych právnych predpisov, Rada na základe článkov 51 a 235 zmluvy prijala nariadenie (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva ([4]) a nariadenie (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 ([5]);

(4) keďže, okrem toho, rozsah pôsobnosti nariadenia (EHS) č. 1408/71 by mal byť rozšírený tak, aby v zásade zahrňoval osobitné systémy týkajúce sa študentov;

(5) keďže použitie len vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia neposkytuje dostatočnú ochranu pre študentov pohybujúcich sa v rámci spoločenstva; keďže, aby bol voľný pohyb osôb plne účinný, majú byť na ne použiteľné systémy sociálneho zabezpečenia koordinované;

([1]) Ú. v. ES C 46, 20.2.1992, s. 1.
([2]) Ú. v. ES C 94, 13.4.1992, s. 326.
([3]) Ú. v. ES C 98, 21.4.1992, s. 4.
([4]) Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2. Nariadenie naposledy zmenené nariadením (ES) č. 1606/98 (Ú. v. ES L 209, 25.7.1998, s. 1).
([5]) Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené nariadením (ES) č. 1606/98 (Ú. v. ES L 209, 25.7.1998, s. 1).

(6) keďže z dôvodov spravodlivosti majú byť špecifické pravidlá použiteľné na zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby použité na študentov; keďže tieto pravidlá, v záujme jednoduchosti a jasnosti, majú doplňovať ustanovenia, ktoré už sú v platnosti pre zamestnané a samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov;

(7) keďže je nevyhnutné prispôsobiť nariadenia (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72, pretože je potrebné, aby sa ich ustanovenia vzťahovali na študentov pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, zohľadňujúc špecifickú situáciu týchto osôb, zvláštne charakteristiky systémov, v rámci ktorých sú poistené a dávky, na ktoré majú nárok;

(8) keďže, hoci špecifický charakter situácie týkajúcej sa študentov pravdepodobne neumožnil stanovenie pravidiel, ktoré by určovali, ktoré právne predpisy sú uplatniteľné, napriek tomu je žiaduce, aby sa, pokiaľ je to možné, zabránilo tomu, aby dotknuté osoby podliehali dvojitému odvádzaniu príspevkov, prípadne nadobúdali dvojité práva na dávky;

(9) keďže prispôsobenia podmienok nariadenia (EHS) č. 1408/71, ktoré sa majú uskutočniť, si vyžadujú prispôsobenie jeho prílohy VI;

(10) keďže špecifická situácia Luxemburska, kde majú všetci študenti, ktorí študujú v zahraničí, nárok na zdravotnú starostlivosť, opodstatňuje automatické oslobodenie takýchto študentov od požiadavky prihlásiť sa do systému zdravotnej starostlivosti v štáte, kde študujú;

(11) keďže, vzhľadom na špecifickú situáciu študentov, nebolo možné na úrovni spoločenstva zriadiť komplexný systém koordinácie práv študentov na sociálne zabezpečenie, predovšetkým vo vzťahu k dávkam v invalidite; keďže sa dávky sociálneho zabezpečenia dostupné pre študentov medzi členskými štátmi značne líšia, predovšetkým čo sa týka osobitných nepríspevkových dávok určených na pomoc s dodatočnými nákladmi vyplývajúcimi zo starostlivosti o zdravotne postihnutých ľudí a z ich potrieb mobility; keďže Súdny dvor Európskych spoločenstiev uznal, že podrobné pravidlá pre poskytovanie niektorých dávok sú úzko spojené s konkrétnym ekonomickým a sociálnym kontextom; keďže je preto opodstatnená obmedzená výnimka z pravidiel týkajúcich sa koordinácie období uplatňovaných článkom 10a ods. 2 nariadenia (EHS) č. 1408/71;

(12) keďže zmluva neposkytla potrebné právomoci na vykonanie vhodných opatrení v rámci oblasti sociálneho zabezpečenia pre študentov, a preto je opodstatnené, okrem článku 51, použitie aj článku 235;

(13) keďže toto nariadenie platí bez dotknutia podmienok ustanovených smernicou 93/96/EHS [1] ohľadne práva bydliska pre študentov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EHS) č. 1408/71 sa mení a dopĺňa takto:

1. článok 1 sa mení a dopĺňa takto:

   a) za písm. c) sa dopĺňa písm., ktoré znie:

   „(ca) ‚študent' znamená akúkoľvek osobu okrem zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnej osoby alebo jej rodinného príslušníka alebo pozostalého v zmysle tohto nariadenia, ktorá študuje, alebo absolvuje odborné vzdelávanie vedúce ku kvalifikácii úradne uznávanej orgánmi členského štátu a je poistená v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia alebo osobitného systému sociálneho zabezpečenia uplatniteľného na študentov";

[1] Ú. v. ES L 317, 18.12.1993, s. 59.

b) v písm. f), bode i) a ii) bude text „zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba“ nahradený textom „zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba alebo študent“ v príslušnom gramatickom tvare;

2. článok 2 sa nahrádza nasledovne:

„Článok 2

Osoby, na ktoré sa nariadenie vzťahuje

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činné osoby alebo študentov, na ktoré sa vzťahuje alebo sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov a ktoré sú štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov, alebo ktoré sú osobami bez štátnej príslušnosti, alebo utečencami s bydliskom na území jedného z členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na pozostalých po zamestnancoch alebo samostatne zárobkovo činných osôb a študentoch, na ktorých sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov, bez ohľadu na štátnu príslušnosť takýchto osôb v prípade, keď sú ich pozostalí štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov alebo osobami bez štátnej príslušnosti alebo utečencami s bydliskom na území jedného z členských štátov.“;

3. v článku 9a, v nemeckom znení slová „der Arbeitnehmer oder Selbständige“ sa nahrádzajú slovami „die Person“;

4. v článku 10 ods. 2 sa vypúšťajú slová „ako na zamestnanca alebo na samostatne zárobkovo činnú osobu“;

5. článok 22c sa zrušuje;

6. v kapitole 1 hlave III sa dopĺňa nasledovný oddiel:

„Oddiel 5a

Osoby, ktoré študujú, alebo sa odborne vzdelávajú a ich rodinní príslušníci

Článok 34a

Osobitné ustanovenia pre študentov a ich rodinných príslušníkov

Ustanovenia článku 18, článku 19, článku 22 ods. 1 písm. a) a c), druhého pododseku článku 22 ods. 2, článku 22 ods. 3, článku 23, článku 24 a šiesteho a siedmeho oddielu sa obdobne použijú, ak je to vhodné, na študentov a ich rodinných príslušníkov.

Článok 34b

Spoločné ustanovenia

Na osobu, uvedenú v článku 22 ods. 1 a 3 a v článku 34a, ktorá má pobyt v inom členskom štáte, ako je príslušný štát, s cieľom štúdia alebo odborného vzdelávania vedúceho ku získaniu kvalifikácie úradne uznávanej orgánmi členského štátu a jej rodinných príslušníkov, ktorí ju počas jej pobytu sprevádzajú, sa vzťahujú ustanovenia článku 22 ods. 1 písm. a), pokiaľ ide o akýkoľvek stav, ktorý si vyžaduje dávky počas pobytu na území členského štátu, kde takáto osoba študuje, alebo sa odborne vzdeláva.“;

7. v článku 35 ods. 3 slová „sa nevzťahujú ani na zamestnancov ani na samostatne zárobkovo činné osoby ani na ich rodinných príslušníkov“ sa nahrádzajú „sa nevzťahujú na osoby“;

8. v kapitole 4 hlave III sa dopĺňa nasledovný oddiel:

„Piaty oddiel

Študenti

Článok 63a

Ustanovenia prvého až štvrtého oddielu sa obdobne použijú na študentov.“;

9. vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 66a

Študenti

Ustanovenia článkov 64 až 66 sa obdobne použijú na študentov a ich rodinných príslušníkov.“;

10. vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 76a

Študenti

Ustanovenia článku 72 sa obdobne použijú na študentov.“;

11. vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 95d

Prechodné ustanovenia uplatniteľné pre študentov

1. Toto nariadenia nezakladá žiadne práva pre študentov, ich rodinných príslušníkov alebo ich pozostalých na obdobie do 1. mája 1999.

2. Každá doba poistenia a, kde je to vhodné, každá doba zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska dosiahnutá podľa právnych predpisov členského štátu pred 1. májom 1999 sa zohľadní pre určenie nárokov nadobudnutých v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

3. Pokiaľ odsek 1 neustanovuje inak, nárok vzniká na základe tohto nariadenia, aj vtedy, keď sa vzťahuje na udalosť, v období do 1. mája 1999.

4. Každá dávka, ktorá nebola priznaná, alebo ktorá bola pozastavená z dôvodu štátnej príslušnosti alebo bydliska dotknutej osoby sa, na základe jej žiadosti prizná, alebo obnoví od 1. mája 1999 za predpokladu, že práva, na základe ktorých boli dávky predtým priznané, nemali za následok paušálnu platbu.

5. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 4 predloží do dvoch rokov od 1. mája 1999, nároky vyplývajúce z tohto nariadenia v prospech študentov, ich rodinných a ich pozostalých sa nadobudnú od tohto dátumu a ustanovenia právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu týkajúce sa prepadnutia alebo premlčania práv nemožno uplatňovať voči dotknutým osobám.

6. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 4 predloží po uplynutí obdobia dvoch rokov po 1. máji 1999, práva, ktoré neprepadli, alebo neboli premlčané, budú nadobudnuté od dátumu takejto žiadosti, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ktoré sú priaznivejšie.“;

12. Príloha VI sa mení a dopĺňa takto:

a) v položke „D. ŠPANIELSKO“ sa dopĺňa nasledovný bod:

„9. Osobitný španielsky systém pre študentov (‚Seguro Escolar‘) sa, pokiaľ ide o uznanie dávok, nezakladá na dosiahnutí dôb poistenia, dôb zamestnania a bydliska, ako sú tieto výrazy definované v článku 1 písm. r), s) a sa) nariadenia. Španielske inštitúcie preto nemôžu vystaviť príslušné osvedčenia pre účely úhrnu dôb.

Avšak osobitný španielsky systém pre študentov sa bude uplatňovať na študentov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov a ktorí študujú v Španielsku, za tých istých podmienok ako u študentov španielskej štátnej príslušnosti.“;

b) v položke „I. LUXEMBURSKO“ sa dopĺňa nasledovný bod:

„8. Osoby poistené v rámci systému nemocenského poistenia v Luxemburskom veľkovojvodstve, ktoré študujú v inom členskom štáte, sú oslobodené od požiadavky prihlásiť sa podľa právnych predpisov štátu, kde študujú.“;

c) v položke „O. SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO“ sa dopĺňa nasledovný bod:

„21. V prípade buď študentov alebo rodinných príslušníkov alebo pozostalých študenta sa článok 10a ods. 2 nariadenia neuplatňuje na dávky určené výlučne ako špecifická ochrana pre zdravotne postihnutých.“

Článok 2

Článok 120 nariadenia (EHS) č. 574/72 sa nahrádza nasledovne:

„Článok 120

Osoby, ktoré študujú, alebo sa odborne vzdelávajú

Ustanovenia tohto nariadenia, s výnimkou článkov 10 a 10a, sa použijú obdobne tam, kde je to vhodné, na študentov.“

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť v prvý deň tretieho mesiaca po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 8. februára 1999

Za Radu

predseda

O. LAFONTAINE